

Výzve 11.04.2023.

Funkcionální závislosti

$X \rightarrow Y$ - funkcionální závislost
- relace $r(R)$
- skup atributů

$X \subseteq R, Y \subseteq R$

↓
podskup

↓
podle

$t_1, t_2 \in R$

$$t_1[X] = t_2[X] \Rightarrow t_1[Y] = t_2[Y]$$

R - skup atributů

F - skup f. z

Axiomy odvození

- 1 Reflexivnost $X \subseteq R, X \rightarrow X$
- 2 Aditivnost $X \rightarrow Y \wedge X \rightarrow Z \Rightarrow X \rightarrow YZ$
- 3 Projektivnost $X \rightarrow YZ \Rightarrow X \rightarrow Y \wedge X \rightarrow Z$
- 4 Prostorovost $X \rightarrow Y, Z \subseteq R \Rightarrow XZ \rightarrow Y$
- 5 Transitivnost $X \rightarrow Y, Y \rightarrow Z \Rightarrow X \rightarrow Z$
- 6 Pseudotranzitivnost $X \rightarrow Y, YZ \rightarrow W \Rightarrow XZ \rightarrow W$

F^+ - zatvorený skup F

AD_F^+ - zatvorený skup atributů vzhledem k F

Příklad: $R(A, B, C, D, E)$

$F = \{A \rightarrow B, B \rightarrow C, D \rightarrow E, DE \rightarrow C\}$

$$AD_F^+ = ?$$

$$AD_F^+ = AD$$

$$A \rightarrow B$$

$$B_F^+ = BC$$

$$A \leq AD_F^+$$

$$AD_F^+ = ADB$$

$$D \rightarrow E$$

$$AD_F^+ = ADBE$$

$$AD_F^+ = ADBEC$$

$$DE \rightarrow C$$

Ključevi

Kandidatski ključ

$$K_F^+ = R$$

- proizvoljni ključ X , $X_F^+ = R$, on određuje sve.

$$\exists S, S \subseteq K, S_F^+ = R$$

Primarni ključ - jedan odabrani kandidatski ključ.

Primer: Naći kandidatske ključeve za:

$$R = \{A, B, C, D, E, F\}$$

$$F = \{AB \rightarrow AC, AD \rightarrow E, A \rightarrow B, AE \rightarrow F\}$$

$$A_F^+ = ABC$$

$$AD_F^+ = ADBCE$$

$AD_F^+ \Rightarrow$ kandidatski ključ

pitati profesora!

Posto ne možemo preko F izraziti D , onda D mora biti dio kandidatskog ključa.

$$KK = \{AD\}$$

II način

$$ABCDEF_F^+ = R$$

$$ABCD_F^+ = R$$

$$AD_F^+ = R$$

$$ABCDE_F^+ = R$$

$$ABD_F^+ = R$$

F - f. závislost

G - f. závislost

$F \equiv G$ - ekvivalentna ako su im zavisnosti ista

G pokriva F ako $G \equiv F$ i $|G| \leq |F|$

- minimalno pokrivanje F

$R = \{A, B, C, D, E, F, G\}$

$F = \{A \rightarrow B, \underline{A \rightarrow C}, C \rightarrow E, A \rightarrow B, A \rightarrow F\}$

$F = \left\{ \begin{array}{l} A \rightarrow B \text{ suvisan} \\ A \rightarrow C \\ C \rightarrow E \\ A \rightarrow B \\ A \rightarrow F \end{array} \right.$

Posmatramo

$A \rightarrow B$.

$AB_F^+ \mid A \rightarrow B \rightarrow A \} = \{A \rightarrow B\} \Rightarrow$ možemo ukloniti

$A \rightarrow B$

$AB_F^+ = \{A \rightarrow B\}$

Vježbe 18.04.2023.

Primer 1. $R = R(A, B, C, D)$
 $F = \{A \rightarrow B, BC \rightarrow D\}$

$\pi_{AD}(F) = ?$ - projekcija

- Dekompozicija

- Koje funkcionalne zavisnosti važe na AD ?

Moramo izračunati zatvorene za sve podskupove tog skupa

$$A_F^+ = \{AB\}$$

$$D_F^+ = \{D\}$$

$$AD_F^+ = \{AD\}$$

$A \rightarrow AB$, B - ne postoji u decomp.
pa ovo nema smisla

$A \rightarrow A$ (trivijalne f.z. i nema potrebe pisati ih)

$$D \rightarrow D$$

$$AD \rightarrow AD$$

$\Rightarrow \pi_{AD}(F)$ sadrži samo trivijalne funkc. z.

Primer 2: $R = R(A, B, C, D, E, F)$

$$F = \{AB \rightarrow A, AB \rightarrow C, CD \rightarrow E, A \rightarrow B, AE \rightarrow F\}$$

$$\pi_{ADF}(F) = ?$$

$$A_F^+ = \{ABC\}$$

$$D_F^+ = \{D\}$$

$$F_F^+ = \{F\}$$

$$AD_F^+ = \{AD\}$$

$$AF_F^+ = \{AF\}$$

$$DF_F^+ = \{DF\}$$

$$ADF_F^+ = \{ADF\}$$

$$AD \in ADF$$

AD - kandidatski ključ, a
ne postoji manji podskup
čije je zatvorene citava
relacija F

ADF - superključ

$$\pi_{ADF}(F) = \{AD \rightarrow F\}$$

Primer 3: $F_1 = \{ A \rightarrow CD, D \rightarrow E, DB \rightarrow A, E \rightarrow B, B \rightarrow C \}$
 $F_2 = \{ A \rightarrow D, DB \rightarrow A, A \rightarrow E, E \rightarrow C \}$

$F_1 \equiv F_2?$

$F_1 \not\models F_2$ - f_2 je log. posledica F_1
 , ali da li se nalazi u F_1

$$F_1 \models A \rightarrow D \Leftrightarrow D \subseteq A_F^+$$

$$F_1 \models DB \rightarrow A \Leftrightarrow A \subseteq DB_F^+$$

$$F_1 \models A \rightarrow E \Leftrightarrow E \subseteq A_F^+$$

$$F_1 \models E \rightarrow C \Leftrightarrow C \subseteq E_F^+$$

$$F_1 \models F_2 \Leftrightarrow \forall f.z. \in F_2, F_1 \models f.z.$$

$$F_2 \models F_1 \Leftrightarrow \forall f.z. \in F_1, F_2 \models f.z.$$

$$A \rightarrow CD$$

$D \rightarrow E$, $D_F^+ = \{ D \}$ $\perp$ pošto ne važi da je $F_2 \models F_1$
 znači F_1 nije ekvivalentno sa F_2 . ($F_1 \not\equiv F_2$)

Database Design Tool

① 3NF } dva zadatka na kolokvijumu
 ② BCNF }

NF - stave bpa

Primer 4: $R = R(A, B, C, D, E, F)$

$$F = \{ A \rightarrow C, AC \rightarrow B, B \rightarrow A, CB \rightarrow D, D \rightarrow EF, F \rightarrow E \}$$

Da li je R u BCNF?

$\forall f.z. \in F$ važi:

$$X \rightarrow Y$$

1° $X \rightarrow Y$ je trivijalna, $\forall Y \in X$

2° X je superključ

$A \rightarrow C$ ne narušava BCNF jer $A_F^+ = R$ tj. A je superključ.

$AC \rightarrow B$ ne narušava jer je $A \subseteq AC$. $A_F^+ = R$, pa je $AC_F^+ = R$,

AC je superključ

$B \rightarrow A$ — || — B_F^+ sadrži $A \Rightarrow (B_F)^+ = R$

$CB \rightarrow D$ — || — CB_F^+ sadrži $B \Rightarrow (CB_F)^+ = R$

$D \rightarrow EF$ — nije ni trivijalna ni superključ, narušava BCNF

$D_F^+ = \{DEF\} \neq R \Rightarrow D$ nije superključ.

Primjer 5: Da li je u 3NF?

$R = R(A, B, C, D, E, F)$

$F = \{AB \rightarrow CD, DE \rightarrow AB, AC \rightarrow F, BF \rightarrow E, E \rightarrow C\}$

kanonički pokrivač?

1° **Dekompozicija** f. z. (razbijanje)

$AB \rightarrow C$

$AB \rightarrow D$

$DE \rightarrow A$

$DE \rightarrow B$

$AC \rightarrow F$

$BF \rightarrow E$

$E \rightarrow C$

2° **Uklanjanje redundantnosti na jednoj strani**

$AB \rightarrow C$ ($A \rightarrow C$, $B \rightarrow C$)

$A_F^+ = \{A\}$ — treba li B — $\Rightarrow$ nije redundantno

$B_F^+ = \{B\}$

$AB \rightarrow D$ nije redundantno na osnovu A_F^+ i B_F^+ .

$DE \rightarrow A$ ($D \rightarrow A, E \rightarrow A$) $\Rightarrow$ nije red. na osnovu D_F^+ i E_F^+ .

$DE \rightarrow B$ nije red. na osnovu D_F^+ i E_F^+ .

$AC \rightarrow F$ nije red. na osnovu A_F^+ i C_F^+ .

$BF \rightarrow E$ nije red. na osnovu B_F^+ i F_F^+ .

3° Uklanjavanje suvišnih zavisnosti

$AB \rightarrow C$ suvišno?

$(AB)_F^+ \mid \{AB \rightarrow C\} = \{ABD\} \Rightarrow AB \rightarrow C$ nije suvišno

$AB \rightarrow D$

$(AB)_F^+ \mid \{AB \rightarrow D\} = \{ABCFE\} \Rightarrow AB \rightarrow D$ nije suvišno

Vježbe 25.04.2023.

- 1) Da li je u 3NF, ako nije uraditi dekompoziciju
  - 2) BCNF
  - 3) Kanonički pokrivač
  - 4) Malo razmišljanja
- } 30b.

R: 3NF

R, F-skup zavisnosti je u 3NF ako $\forall \alpha \rightarrow \beta \in F$ važi jedno od tri stvari:

1. $\alpha \rightarrow \beta$ je trivijalna
  2. α je superključ
  3. Svaki atribut iz $\beta - \alpha$ je sadržan u nekom od kandidatskih ključeva
- a) kandidatski ključevi

b) 3NF

Primer 1: $R = (A, B, C, D, E, F, G, I)$

sa sledećim skupom $F = \{ A \rightarrow D, ADG \rightarrow E, ACF \rightarrow BD, B \rightarrow C, C \rightarrow A, C \rightarrow G, F \rightarrow B, EF \rightarrow AD, E \rightarrow F, G \rightarrow EG \}$

1 - mora da bude dio ključa jer jedino imamo $I \rightarrow I$.

Kandidatski ključevi: $\{ BI, CI, EI, FI, GI \}$

$A \rightarrow D$ narušava 3NF jer $A \rightarrow D$ nije trivijalno, D nije dio kandidatskog ključa i A je superključ

Algoritam za 3NF

- 1) Izračunati kanonički pokrivač ili F_c
- 2) F_c - kolikina zavisnosti $\alpha \rightarrow \beta$
- 3) $\forall \alpha \rightarrow \beta$ ako već ne postoji relacija koja ih sadrži kreirati

novu relaciju koja ih sadrži $R(A, B)$
 4) Ako nijedna relacija ne sadrži neki kandidatski ključ relacije R dodati još jednu relaciju koja sadrži attribute proizvoljnog kandidatskog ključa.

$F_c = \{ A \rightarrow B, B \rightarrow C, C \rightarrow G, F \rightarrow B, F \rightarrow A, E \rightarrow F, G \rightarrow E \}$ - kanonički pokrivač

$R_1(AD)$ $R_5(FA)$

$R_2(BC)$ $R_6(EF)$

$R_3(CG)$ $R_7(GE)$

$R_4(FB)$ $R_8(FI)$ ($R_8(BI)$)

Primer 2: Da li je relacija u BCNF, ako nije napraviti je:
 $R(A, B, C, D, E, F)$, $F = \{ A \rightarrow C, AC \rightarrow B, B \rightarrow A, CB \rightarrow D, D \rightarrow EF, F \rightarrow E \}$

R, F je u BCNF ako:

1) $A \rightarrow B \in F$ je trivijalna

2) A je superključ

- svi atributi sem B .

$R_1(AB)$ $R_2(A \rightarrow B)$

Dobijamo F_1 i F_2 kao projekcije F na ovo
 F_1 - na AB F_2 - na sve ostalo

$A \rightarrow C$ - nije trivijalna

$A_F^+ = ACBDE$

kandidatski $A_F^+ = R$ ne narušava jer je A superključ i ka-

$AC \rightarrow B$

ne narušava jer je $A \in AC$, AC je superključ

$B \rightarrow A$

$CB \rightarrow D$

B je superključ i kandidatski ključ $(B)_F^+ = R$
 ne narušava

$D \rightarrow EF$ nije trivijalna a $(D)_F^+ = DEF \neq R$ pa narušava
 Radimo dekompoziciju od te relacije na 2:

$R_1(DEF)$

$R_2(ABCD)$

$$(D)_F^+ = \{DEF\} \quad (DE)_F^+ = \{DEFG\} \quad (DEF)_F^+ = \{DEF\}$$

$$(E)_F^+ = \{EF\} \quad (EF)_F^+ = \{EFG\}$$

$$(F)_F^+ = \{FEG\} \quad (DE)_F^+ = \{DEFG\}$$

$$F_1 = \{D \rightarrow EF, F \rightarrow E, DF \rightarrow E, DE \rightarrow FG\}$$

višak

$$F_2 = \{A \rightarrow BCD, B \rightarrow ACD\}$$

$(A)_F^+ = R$ } svaka f-z koja sadrži A, B je višak
 $(B)_F^+ = R$

$$(C)_F^+ = \{CG\}$$

$$(D)_F^+ = \{DG\}$$

$$(CD)_F^+ = \{CDG\}$$

- provjeri jesu R_1, R_2 u BCNF (isti postupak)

- R_1 nije u BCNF jer $F \rightarrow E$ narušava BCNF.

- kreiramo dvije nove relacije

$R_{11}(FE)$

$R_{12}(FD)$

$$F_{11} = \{F \rightarrow E\} \quad F_{12} = \{D \rightarrow F\}$$

- R_2 je u BCNF.